

**EUROPEAN INSURANCE AND
OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY**

Westhafenplatz 1,
60327 Frankfurt am Main, Germany

ÅRSRAPPORT 2017: SAMMANFATTNING

<https://eiopa.europa.eu/>

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

Fotografier:

Omslag: istockphoto/bowie15; sidor 4 och 6: EIOPA/Martin Joppen.

Print	ISBN 978-92-9473-085-5		doi:10.2854/802627	El-AD-18-001-SV-C
PDF	ISBN 978-92-9473-090-9	ISSN 2529-5926	doi:10.2854/18577	El-AD-18-001-SV-N

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2019

© EIOPA, 2019

Kopiering tillåten med angivande av källan.

För vidareutnyttjande eller kopiering av fotografier eller annat material som inte omfattas av Eiopas upphovsrätt måste tillstånd begäras direkt från upphovsrättsinnehavaren.

KONTAKTA EU

Besök

Det finns hundratals Europa direkt-kontor i hela EU. Hitta ditt närmaste kontor på https://europa.eu/european-union/contact_sv.

Telefon eller mejl

Tjänsten Europa direkt svarar på dina frågor om EU. Kontakta tjänsten på något av följande sätt:

- Ring det avgiftsfria telefonnumret 00 800 6 7 8 9 10 11 (en del operatörer kan ta betalt för samtalet).
- Ring telefonnumret +32 22999696.
- Mejla via webbplatsen (https://europa.eu/european-union/contact_sv).

EU-INFORMATION

På nätet

På webbplatsen Europa finns det information om EU på alla officiella EU-språk (https://europa.eu/european-union/index_sv).

EU-publikationer

Ladda ned eller beställ både gratis och avgiftsbelagda EU-publikationer (<https://publications.europa.eu/sv/publications>). Om du behöver flera kopior av en gratispublikation kan du kontakta Europa direkt eller ditt lokala informationskontor (https://europa.eu/european-union/contact_sv).

EU-lagstiftning och andra rättsliga handlingar

Rättsliga handlingar från EU, inklusive all EU-lagstiftning sedan 1952, finns på alla officiella EU-språk på EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>).

Öppna data från EU

På EU:s portal för öppna data (<http://data.europa.eu/euodp/sv>) finns dataserier från EU. Dataserierna får laddas ned och användas fritt för kommersiella och andra ändamål.

ÅRSRAPPORT 2017: SAMMANFATTNING

INNEHÅLL

INNEHÅLL	2
INLEDNING	3
FÖRORD	4
FÖRORD AV VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN	6
SAMMANFATTNING	8
Konsumentskydd	8
Tillsynskonvergens och förbättrad funktion för den inre marknaden	8
Finansiell stabilitet	9
ORGANISATIONSSCHEMA 2017	10

INLEDNING

Försäkringar spelar en central roll i samhället. När de fungerar väl tar de hand om risker och bidrar till ekonomisk tillväxt och finansiell stabilitet, vilket i slutändan leder till större ekonomisk trygghet för medborgarna. Med tillgångar på över två tredjedelar av EU:s bruttonationalprodukt (BNP) (70 % under 2017) ⁽¹⁾, utgör EU:s försäkringssektor en betydande del av finanssektorn. Och med skulder som uppgår till en tredjedel av de europeiska hushållens tillgångar är konsumenterna beroende av försäkringssektorns aspekter för sin framtida inkomst. På samma sätt är tjänstepensioner mycket viktiga för att säkerställa att äldre är skyddade mot risken för fattigdom under pensionen. Med tillgångar som är värda ungefär 2,4 % av EU:s BNP ⁽²⁾, och mycket mer i vissa länder, växer pensionsfondernas tillgångar snabbt och förser i ökande grad finansmarknader med en investeringskälla.

Eiopa inrättades i januari 2011 som ett resultat av reformer av tillsynsstrukturen i EU:s finanssektor. Eiopa är ett oberoende rådgivande EU-organ till Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen. Dess centrala ansvarsområden är att stödja det finansiella systemets stabilitet, säkerställa marknadernas och de finansiella produkternas transparens samt skydda försäkringstagare och medlemmar och förmånstagare i pensionssystemen.

Eiopas uppdrag är att skydda allmänhetens intressen genom att bidra till att det finansiella systemet är stabilt och effektivt på kort, medellång och lång sikt till gagn för unionens ekonomi, dess medborgare och företag. Detta uppdrag eftersträvas genom att verka för ett sunt regelverk och en enhetlig tillsynspraxis i syfte att skydda rättigheterna för försäkringstagare, samt medlemmar och förmånstagare i tjänstepensionssystemen och bidra till allmänhetens förtroende för Europeiska unionens försäkrings- och tjänstepensionssektorer.

Eiopa är en av tre europeiska tillsynsmyndigheter som utgör en viktig del av det europeiska systemet för finansiell tillsyn (ESFS), ett integrerat nätverk av nationella och europeiska tillsynsmyndigheter som tillhandahåller den nödvändiga förbindelserna mellan makro- och mikronivåerna av tillsyn, medan den dagliga tillsynen sker på nationell nivå.

¹ Källa: <https://eiopa.europa.eu/financial-stability-crisis-prevention/financial-stability/statistics>

² Källa: <https://eiopa.europa.eu/financial-stability-crisis-prevention/financial-stability/statistics>

GABRIEL BERNARDINO
Ordförande

FÖRORD

År 2017 var det 10 år sedan den ekonomiska krisen startade. Sedan Eiopa inrättades 2011 har myndigheten bidragit till att utveckla det enhetliga europeiska regelverket för försäkringar och pensioner, både när det gäller ansvarstagande och uppförande inom olika verksamhetsområden. Genomförandet av det nya europeiska regelverket har medfört en gradvis övergång i Eiopas strategiska prioriteringar från reglering till tillsyn. Förstärkt tillsynskonvergens, förbättrat konsumentskydd och bevarande av ekonomisk stabilitet var fokus för våra aktiviteter 2017.

Vårt åtagande att bygga upp en gemensam tillsynskultur nådde en milstolpe i vårt arbete tillsammans med de nationella tillsynsmyndigheterna för att fastställa de viktigaste dragen i en högkvalitativ och effektiv tillsyn som denna kultur bör bygga på. Utvecklingen av en alleuropeisk tillsynsstrategi har varit utgångspunkten i vårt arbete sedan vi inrättades 2011, och vi kommer att fortsätta med detta under de kommande åren för att stödja nationella tillsynsmyndigheter att bygga upp sin kapacitet att tillhandahålla högkvalitativ tillsyn.

Inom ramen för den europeiska inre marknaden är tillsyn i hög grad en europeisk fråga, då försäkringsgivare i ett land gör affärer i ett annat, framför allt i enlighet med friheten att tillhandahålla tjänster. För att avhjälpa den uppmärksammade svaga tillsynen av affärsverksamhet över gränserna 2017 upprättade vi plattformar för att underlätta samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter, och därmed möjliggöra en lägre identifiering och bedömning av risker. Dessa plattformar är ett exempel på det mervärde som myndighetens alleuropeiska perspektiv och styrning ger den nationella tillsynen och på så sätt hjälper till att bygga upp tilliten till den inre marknaden och tillsynssystemets funktion som helhet.

Det här året nådde vi också en avgörande milstolpe när det gäller att främja en konsekvent strategi för konsumentskydd, genom att ge råd till Europeiska kommissionen när det gäller direktivet om försäkringsdistribution. Direktivet omfattar frågor som t.ex. intressekonflikter avseende försäljningsmetoder och produktfaktblad för försäkringsprodukter.

Under 2017 slutförde vi den första delen av vår första granskning av Solvens II-programmet, baserat på första årets erfarenhet av genomförandet. Vi gav Europeiska kommissionen rådet att införa förenklade beräkningar av standardformeln för solvenskapitalkravet. Som en del av vårt arbete inom området ekonomisk stabilitet offentliggjorde vi ett yttrande riktat till de europeiska institutionerna där vi efterlyste en minimiharmonisering av ett ramverk för återhämtning och resolution för försäkringssektorn, samt genomförandet av ett Europaomfattande stresstest av tjänstepensionssektorn.

En väl fungerande tillsynsmyndighet arbetar framåtsträvande, proaktivt och förebyggande. För Eiopa innebär detta att vi måste fortsätta vara uppmärksamma på det politiska och ekonomiska landskapet omkring oss och vara redo att vidta åtgärder när det behövs. Av den anledningen fokuserar vi särskilt på problem relaterade till digitalisering och InsurTech, samt hållbar ekonomi. Vi kommer också att fortsätta vara särskilt uppmärksamma på frågor som rör Storbritanniens beslut att lämna EU, så att störningarna för tjänster och konsumenter blir så små som möjligt.

Vi kommer att fortsätta stödja Europeiska kommissionens åtgärder när det gäller den europeiska agendan för finansiella tjänster, bland annat kapitalmarknadsunionen. Vi ser särskilt fram emot ytterligare utveckling av en europeisk privat pensionsprodukt, som har potentialen att erbjuda de europeiska medborgarna ett helt nytt ramverk för pensionssparande. Vi är beredda att ta oss an nya arbetsuppgifter i anknytning till detta, liksom de uppgifter som är kopplade till granskningen av de Europeiska tillsynsmyndigheterna, vilket gör det möjligt för oss att fokusera ännu bättre på tillsynskonvergens.

Vår kapacitet att leverera resultat skulle inte ha varit möjlig utan ett nära samarbete med kompetenta nationella myndigheter, de europeiska tillsynsmyndigheterna, EU-institutionerna och andra intressenter. Jag skulle vilja tacka dem alla, inklusive mina kollegor i tillsynsstyrelsen och i styrelsen för deras konstruktiva engagemang och stöd under årets gång.

För tio år sedan bevittnade vi de skadliga effekterna på ekonomin och på människors liv på grund av en svag reglering av ekonomin. För att bygga upp hållbara långsiktiga investeringar och en hållbar ekonomisk tillväxt behöver vi stabila och starka försäkrings- och pensionssektorer som på ett lämpligt sätt kalkylerar risker, tillämpar robusta riskhanteeringsstrategier och behandlar försäkringstagare, medlemmar och förmånstagare på ett rättvist sätt. Vår roll är att se till att vi kollektivt drar fördel av tillsynsreformerna efter krisen genom att säkerställa en konsekvent tillsyn av hög kvalitet i hela EU. Vi kommer att fortsätta sträva efter det målet.

FAUSTO PARENTE
Verkställande direktör

FÖRORD AV VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

Under 2017 fortsatte Eiopa att som organisation effektivt använda sina resurser och samtidigt fortsätta att verkställa sitt uppdrag med hög kvalitet.

Väl utförda uppgifter är resultatet av goda förberedelser och som under tidigare år genomförde Eiopa sina uppgifter enligt ett arbetsprogram som tagits fram genom en omfattande planeringsinsats. Med en vision om en långsiktig planering av arbetsuppgifterna och resurserna under 2017 vidtog Eiopa åtgärder för att ytterligare stärka sin planering och sina prioriterade aktiviteter, bland annat när det gällde förändrings- och riskhantering.

Eiopa fortsatte också att anpassa sin nya organisatoriska struktur, vilken presenterades i slutet av 2016. I detta sammanhang inrättades avdelningen för tillsynsprocesser och avdelningen för kontroll och tillsynskonvergens, detta för att bättre spegla hur Eiopas arbete utvecklas och fokusera på mer tillsynsrelaterade arbetsuppgifter.

Med hänsyn till utvecklingen av tillsynsuppgifterna arbetade Eiopa också i betydande grad med att ta fram kompetensramar. Att bygga upp personalens kapacitet är fortfarande en prioritet för Eiopa och i februari 2017 presenterades Eiopas tillsynsbefogenheter. Genom att fastställa kompetensramar för olika funktioner kan Eiopa bättre utveckla sin personal för att möta de behov som uppkommer inom organisationen. Eiopa kommer att fortsätta ta fram ramar för olika personalgrupper, inklusive ledarskapsbefogenheter, samt fortsätta att ge de anställda möjlighet till vidareutbildning och utveckling.

Att bli en effektivare organisation är fortfarande ett mål för Eiopa. Istället för att utveckla sina egna lösningar kommer Eiopa där det är möjligt att införa system och processer som redan används av Europeiska kommissionen eller andra EU-byråer. Under 2017 vidtog Eiopa förberedande åtgärder för att införa befintliga lösningar för upphandling och personaladministration. Dessutom började Eiopa att använda kommissionens tjänster för webbplatsutveckling och -vårdskap.

Ytterligare ett projekt som gör det möjligt för de anställda att arbeta effektivare har introducerats genom ett nytt dokumenthanteringssystem. Detta system har förbättrat regel efterlevnaden och samarbetet mellan de anställda.

När det gäller resurshanteringen genomför Eiopa sin verksamhet i full överensstämmelse med EU:s bestämmelser och arbetar på ett öppet och transparent sätt. Myndighetens driftsbudget för 2017 var 24 miljoner euro och vid årets slut hade Eiopa uppnått en genomförandegrad för åtaganden på 99,79 procent.

Eiopa är ansvarig för både för innehållet av sitt arbete och hanteringen av sina resurser. Med hänsyn till detta upprätthåller Eiopa en konstruktiv och öppen dialog med sina intressenter och är alltid redo att engagera sig för att kontinuerligt bli bättre.

Med blicken framåt kommer Eiopa att fortsätta fokusera på de fyra strategiska målen som fastställts i arbetsprogrammet och samtidigt vara beredd på att anpassa sig till förändringar knutna till yttre faktorer: nya arbetsuppgifter kan uppstå till följd av den pågående granskningen av de tre europeiska tillsynsmyndigheterna eller från lagstiftningsinitiativet om den europeiska privata pensionsprodukten. Nya prioriteter kan också uppstå till följd av Storbritanniens beslut att lämna EU.

Sammanfattningsvis återstår bara att tacka Eiopas medarbetare och medlemmarna i styrelsen och tillsynsstyrelsen för deras engagemang och hårda arbete under årets gång. Jag talar på dessa kollegors vägnar när jag säger att vi är stolta över att arbeta för Europa och stolta över det arbete vi utför så att människor och företag i Europa kan ha behållning av säkra och trygga finansiella institut och system.

SAMMANFATTNING

KONSUMENTSKYDD

För att stärka konsumentskyddet bidrar Eiopa till ett smart regelverk som främjar transparens, enkelhet och rättvisa. Under 2017 tillhandahöll Eiopa teknisk rådgivning om eventuella delegerade akter avseende direktivet om försäkringsdistribution. Direktivet konsoliderar försäljningsmetoder för försäkringsföretag och försäkringsförmedlare samt garanterar att konsumenter ska få rådgivning som bäst passar deras behov. Eiopa färdigställde också förslag på genomförande av tekniska standarder för produktfaktblad för försäkringsprodukter med införande av ett standardiserat format som ger viktig information om försäkringsprodukten på ett klart, koncist och tillgängligt sätt. För att minimera riskerna som uppstår genom vilseledande försäljning ger Eiopa även vägledning om försäljning som endast avser orderutförande av försäkringsbaserade investeringsprodukter, och inriktar sig därmed på fall där försäkringsdistributören inte ger rådgivning eller kontrollerar kundens kunskap om produkten eller riskerna med den.

Eiopa har också en proaktiv roll i identifieringen och riskhanteringen av negativa effekter för konsumenterna. Den tematiska granskningen av monetära stimulansåtgärder och ersättning framhävde potentiella intressekonflikter som uppstår i samband med fondförsäkringar sålda på basis av monetära stimulansåtgärder och ersättning som betalas av kapitalförvaltare.

Eiopas konsumenttrendrapport satte ljuset på den avsevärda ökningen av konsumentklagomål inom försäkringssektorn. Digitalisering relaterad till teknikdriven innovation inom försäkrings- och pensionssektorerna identifierades också i rapporten som ett ämne för strategisk betydelse för försäkringssektorn och det är något som Eiopa noggrant följer upp.

TILLSYNSKONVERGENS OCH FÖRBÄTTRAD FUNKTION FÖR DEN INRE MARKNADEN

Myndighetens ansträngningar att uppnå tillsynskonvergens och förbättra den inre marknadens funktion är uppdelade i säkerställandet av en sunt och ansvarstagande regelverk, inrättandet av en ram för rapportering och skapandet av konvergens för konsekvent tillsyn av hög kvalitet. Inom ramen för Eiopas uppdrag att bidra till en konsekvent tillämpning av bestämmelserna var prioriteten för 2017 att utvärdera och revidera av Solvens II-förordningen baserat på ett års genomförande. Eiopas första uppsättning råd täcker huvudaspekterna av standardformeln för att minska dess komplexitet och på samma gång bibehålla ett proportionerligt, tekniskt robust, riskkänsligt och konsekvent tillsynsprogram.

Daglig tillsyn är de nationella tillsynsmyndigheternas uppgift och Eiopa leder arbetet för tillsynskonvergens och stödjer dem i en konsekvent och enhetlig tillämpning av EU:s lagstiftning. Viktiga verktyg som ingår är ombesörjandet av skräddarsytt stöd och återkoppling om den konsekventa tillämpningen av Solvens II. Under 2017 deltog även Eiopa i översynen av balansräkningar avseende försäkringar samt översynen av medel från pensionsfonden för den bulgariska försäkrings- och pensionssektorn, och tillförde samordning och teknisk expertis.

Myndigheten bidrog till stärkt tillsyn av gränsöverskridande grupper. Under 2017 underlättades detta med ett nytt verktyg bestående av gränsöverskridande tillsynsplattformar. Plattformarna upprättades av Eiopa som svar på identifierade risker avseende gränsöverskridande affärsverksamhet och säkerställer starkare och lägligare samarbete mellan tillsynsmyndigheterna. Detta möjliggör snabbare identifiering och bedömning av risker på

marknaden för att vinna gehör för behovet av tillsynsätgärder och ingripanden. Eiopa deltar även aktivt i mötena i tillsynskollegierna, som övervakar gränsöverskridande försäkringsgrupper. Myndighetens bidrag gav en tydlig grund för praktiskt och verksamhetsmässigt samarbete inom kollegierna. Denna insats stärktes ytterligare under 2017 med en revidering av strategin för Eiopas tillsynskollegier i syfte att ytterligare utnyttja den kollektiva insatsen från nationella tillsynsmyndigheter och Eiopa.

Upprättandet och godkännandet av en intern modell följer en principbaserad strategi med omfattande krav på statistisk kvalitet samt förfaranden för och förankring i riskhantering. Denna strategi bör företagen tillämpa på ett lämpligt sätt för varje konkret riskprofil i utvecklingen och användningen av modellen, och den bör bedömas av de nationella tillsynsmyndigheterna vid godkännandet och den pågående tillsynen. Eiopa tillhandahåller värdefullt stöd för att hantera risken med inkonsekvenser i tillsynsmetoder och för att identifiera företag där modellkvaliteten tycks vara lägre än för dess jämlingar. Under 2017 drevs ett projekt där Eiopas tillgängliga verktyg användes för att möta avsevärda inkonsekvenser i den dynamiska volatilitetsjusteringen, som visade att de olika strategierna i modelleringen av den dynamiska volatilitetsjusteringen kunde leda till avsevärda skillnader i resultat, vilket kan vara ett hinder för lika villkor. I ett projekt om modelleringen av statsrisker i interna modeller drogs slutsatsen att det var berättigat att tillämpa olika strategier, men att avsevärda skillnader i kalibreringen av modellerna hade iakttagits, vilket för närvarande följs upp av de nationella tillsynsmyndigheterna och Eiopa.

Under 2017 offentliggjorde Eiopa tre tillsynsyttranden, bland annat bedömningen av interna modeller inklusive en dynamisk volatilitetsjustering, tillsynskonvergens mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU och kontinuitet i tjänsterna till följd av att Storbritanniens utträde.

En korrekt och effektiv rapportering stödjer sig på allmänna ramar samt på kapaciteten att samla in och analysera data. Med dessa element på plats kan Eiopa beräkna den viktigaste informationen, inklusive sin månadsvisa framtagning av riskfria räntor och symmetriska justering av risken för eget kapital. Eiopa har också uppdraget att beräkna den slutliga terminskursen och metoden som fastställdes 2017 säkerställer att den slutliga terminskursen rör sig gradvis och på ett förutsägbart sätt, vilket

möjliggör för försäkringsgivare att justera förändringar i räntenivån och säkerställa skyddet för försäkringstagarna. Eiopa arbetade också för att säkerställa den fortsatta utvecklingen av sitt system för säker insamling, hantering, analys och utlämning av uppgifter, inklusive utgivningen av Solvens II-taxonomi 2.2.0 avseende försäkringar.

För att öka den globala konvergensen och konsekvent tillsynspraxis världen över, fortsätter Eiopa sitt samarbete om viktiga initiativ, som t.ex. version 2.0 av den internationella kapitalstandarderna, och genomförde ett antal nya överenskommelser, t.ex. samförståndsavtal med icke-EU-länder ("tredjeländer") och internationella organisationer. Inom området för pensionsuppgifter startade Eiopa ett samråd i syfte att öka effektiviteten och ytterligare stärka övervakningen och analysen av den europeiska tjänstepensionssektorn genom ett gemensamt ramverk för Eiopas regelmässiga informationsbegäranden för tillhandahållandet av tjänstepensionsuppgifter.

FINANSIELL STABILITET

Genom att bedöma och övervaka det ekonomiska systemet kan myndigheten identifiera hot mot den ekonomiska stabiliteten för de europeiska försäkrings- och pensionssektorerna och därmed mildra riskerna. Under 2017 utförde Eiopa sitt stresstest på tjänstepensionssystemen och tillhandahöll en robust bedömning av tjänstepensionsinstitutens motståndskraft. Inom ramen för denna uppgift fastställdes sponsorer för mer än en fjärdedel av tjänstepensionsinstituten som kan komma att möta utmaningar när det gäller deras ansvarsskyldigheter. Dessutom kan pensionskyldigheter komma att utöva avsevärt tryck på företagets solvens och framtida vinstkapacitet med en potentiell spridningseffekt till den reala ekonomin. Ombesörjandet av rapportuppgifter avseende Solvens II har också gett Eiopa möjlighet att förbättra ett antal av sina befintliga produkter, som bl.a. de kvartalsvisa riskindikatorerna och rapporterna om ekonomisk stabilitet samt offentliggörandet av ny information som t.ex. Solvens II-statistik om den europeiska försäkringssektorn. Inom ramen för sitt mandat för krisförebyggande har Eiopa utfärdat ett yttrande om harmonisering av ett ramverk för återhämtning och resolution och fortsatte sitt arbete med ett ramverk för ansvarstagande på makronivå på försäkringsområdet.

ORGANISATIONSSCHEMA 2017

